№ 9. Dnia 12 Września 1932 r. Rok VIII.

Piński Przegląd Diecezjalny

PISMO URZĘDOWE KURJI BISKUPIEJ.

Treść numeru:

AKTA STOLICY APOSTOLSKIEJ.

1) Sacra Congregatio de Sacramentis de aetate confirmandorum.

Plures petitiones exhibitae sunt Pontificiae Commissioni ad Codicis canones authentice interpretandos, quaestionem respicientes aetatis confirmandorum, de qua est sermo in canone 788, et utrum dictus canon constituat tantum normam directivam an potius vere praeceptivam. Emi Patres eiusdem Pontificiae Commissionis in plenario Coetu diei 7 Iunii 1931, proposito dubio: „An canon 788 ita intelligendus sit ut Sacramentum confirmationis in Ecclesia latina ante septimum circiter aetatis annum conferri non possit nisi in casibus, de quibus in eodem canone" responderi mandarunt: *Affirmative.* [1])

Quoniam vero in Hispania et alicubi, praesertim im America Meridionali, viget consuetudo administrandi Sacramentum Confirmationis pueris ante usum rationis, etiam immediate post collatum Baptismum, a Sacra Congregatione de disciplina Sacramentorum, edita supradicta responsione, quaesitum fuit, an talis consuetuto adhuc servari possit.

In plenario itaque Coetu Emorum Patrum huius Sacrae Congregationis, habito die 27 Februarii 1932, re mature discussa, proposito sequenti dubio: „An consuetudo antiquissima in Hispania et alicubi vigens ministrandi Sacramentum Confirmationis infantibus ante usum rationis, servari possit", Emi Patres responderunt: „*Affirmative*, et ad mentem". „*Mens est* ut, ubi Sacramenti Confirmationis administratio differri potest ad septimum circiter aetatis annum, quin obstent graves et iustae causae, ad normam can. 788, contrariam consuetudinem inducentes, fideles sedulo edocendi sunt de lege communi Ecclesiae Latinae, praemissa Sacrae Confirmationis administrationi illa catechesis instroctione, quae tantum iuvat ad animos puerorum excolendos et in doctrina catholica solidandos, prout experientia docet".

In audientia diei 2 Martii eiusdem anni, referente infrascripto Secretario Sacrae Congregationis, Ssmus Dnus Noster Pius Papa XI responsionem ratam habere et confirmare dignatus est.

Ne autem ex hac resolutione aliquis error irrepat aut non recta inteligentia de sacrorum canonum intentione et praecepto circa aetatem admittendorum ad primam Communionem Eucharisticam, declarat eadem Sacra Congregatio, equidem opportunum esse et coformius naturae

1) *Acta Ap. Sedis*, XXIII, p. 353.

et effectibus sacramenti Confirmationis, pueros ad sacram Mensam prima vice non accedere nisi post receptum Confirmationis Sacramentum, quod est veluti complementum Baptismatis et in quo datur plenitudo Spiritus Sancti (S. Thomas, p. III, quaestio 72, art. 2); non tamen iidem censendi sunt prohiberi quominus ad eamdem Mensam prius admittantur, si ad annos discretionis pervenerint, qaamvis Confirmationis sacramentum antea accipere non potuerunt.

Datum Romae ex Aedibus Sacrae Congregationis de disciplina Sacramentorum, die 30 Iunii 1932.

† M. CARD. LEGA, Episcopus Tusculanus, *Praefectus.*

L. † S. D. Jorio, *Secretarius.*

Ś-ta Kongregacja Obrzędów.

2) Nowe oficja błogosławionych Jana Sarkandra i Melchjora Grodzieckiego.

N. D. 6932. Dotyczy diecezyj polskich.

Na posłuchaniu dnia 27 kwietnia udzielonem Jego Eminencji Kardynałowi Kamilowi Laurenti, Prefektowi Kongregacji Ś-tych obrzędów, stosownie do próśb Ich Eminencyj Kardynałów, jak również Arcybiskupów, Biskupów diecezyj polskich, Jego Świątobliwość Pius Papież XI łaskawie zezwolić raczył, iżby corocznie w całej Polsce w odpowiednie dni: 17-go marca i 7-go września były obchodzone święta błogosławionych Jana Sarkandra i Melchjora Grodzieckiego, Męczenników „sub ritu duplici maiori“ [1]) wraz z pacierzami kapłańskiemi i Mszą de Communi unius martyris, z wyjątkiem modlitw i lekcyj II Nokturnu własnych i zatwierdzonych według załączonych formularzy [2]) z zachowaniem odpowiednich rubryk. Bez względu na jakiekolwiek inne rozporządzenia.

(—) K. Kard. Laurenti Ś. K. R. Prefekt

(—) A. Mariani Ś. K. R. Sekretarz

1) Ryt zdwojony wyższy został wyznaczony dlatego, aby mogły się odprawiać w Polsce officia te w całości, z komemoracją tylko, np. o św. Patryku 17 marca.

2) Formularze Mszy św. i Officia wydrukowane już zostały w Drukarni Katolickiej w Katowicach.

AKTA KURJI DIECEZJALNEJ.

Okólniki Wikarjatu Generalnego.

3) Okólnik.

Do WW-nych IM. Księży Prefektów Diecezji.

JEGO BISKUPIA MOŚĆ poleca WW-nym IM. Księżom Prefektom odprawić dla młodzieży szkolnej nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Prezydentowej Michaliny Mościckiej w tych wszystkich wypadkach, kiedy dane szkoły zwrócą się do Nich z odpowiednią prośbą.

(—) Ks. Witold Iwicki
Prałat, Wizytator Diecezjalny Nauki Religji.

L. 99.

4) Okólnik.

Do WW-nych IM. Księży Obrządku Wschodniego Diecezji Pińskiej.

1. Podaję do wiadomości WW-nych IM. Księży, że JEGO BISKUPIA MOŚĆ raczył zamianować O. Cyryla, Kapucyna Wizytatorem Duchowieństwa Obrządku Wschodniego Diecezji Pińskiej. Obecny adres O. Cyryla — Pińsk, ul. Kościuszki 16.

2. Z polecenia JEGO BISKUPIEJ MOŚCI przypominam, że WW-ni Księża stosownie do Kan. 782 § 3 Kod. Pr. Kan. mogą udzielać Sakramentu Chrztu św. dzieciom rodziców obrządku

łacińskiego tylko z konieczności (w wypadkach nagłych), stosując się ściśle do Prawa Kościelnego, t. j.: a) udzielając tylko Sakramentu Chrztu św. bez udzielenia Sakramentu Bierzmowania, i b) nie wpisując aktu chrztu do ksiąg swojej parafji, lecz przesyłając bezzwłocznie ów akt do właściwego proboszcza, z podaniem wszystkich wymaganych przez prawo szczegółów oraz dołączeniem własnego podpisu.

L. 120. *(—) Ks. W. Iwicki*
Prałat, Wikarjusz Generalny.

5) **O k ó l n i k.**

Do

Wielebnego Duchowieństwa Diecezji.

Wobec tego, że w ostatnich czasach w Niedziele i święta Księża odprawiają Mszę św. w kaplicach i w mieszkaniach prywatnych, przypominam, że Diecezja nasza posiada indult św. Penitencjarji z ważnością do dnia 6 Listopada 1935 r., na mocy którego wierni mogą pozyskiwać te odpusty, do których przywiązane jest nawiedzenie kościoła, nawet w tych wypadkach, gdy z powodu oddalenia od kościoła wysłuchają Mszy św. odprawianej w domu prywatnym, o ile zadośćuczynią wszystkim innym wymaganym warunkom. Te same odpusty mogą oni zdobywać również na każdem miejscu, o ile są zupełnie pozbawieni możności wysłuchania Mszy św.

(—) Ks. W. Iwicki
Prałat, Wikarjusz Generalny.

Pińsk, d. 6 Września 1932 r.
L. 147.

6) **O k ó l n i k**

w sprawie misji kanonicznych.

Do IMKsięży Diecezji.

Dla uniknięcia przerwy w nauczaniu religji, co szczególniej obecnie jest niebezpiecznem ze względu na przepełnienie szkół, proszę IMKsięży zatroszczyć się o to, aby w każdej szkole, gdzie są dzieci katolickie odbywała się nauka religji. Dla ułatwienia IMKsiężom Proboszczom i Kurji Biskupiej podania o misje kanoniczne dla osób świeckich (naturalnie posiadających odpowiednie kwalifikacje) należy składać wypełniając załączone blankiety.

Ostateczny termin załatwienia 25 września r. b.

Ks. W. Iwicki
Diecezjalny Wizytator nauki Religji.

Pińsk, dn. 9 września 1932
L. 175.

7) **O k ó l n i k**

w sprawie nabożeństw szkolnych.

Do IMKsięży Diecezji.

W wychowaniu religijnem niezaprzeczenie najważniejszą sprawą, nawet przed nauczaniem szkolnem, jest wdrożenie młodzieży do świadomego, czynnego udziału w nabożeństwach kościelnych, a przedewszystkiem w Ofierze Mszy św. Dlatego też Władza Diecezjalna niejednokrotnie wydawała IMKsiężom zarówno Proboszczom jak i Prefektom odpowiednie zarządzenia. Niniejszem ze względu na początek roku szkolnego przypominam niektóre z nich.

1. Dla dzieci musi być odprawiana w niedziele i uroczystości całego roku za wyjątkiem wakacyj Msza św. „szkolna” z krótką nauką.

O ile w parafji jest 2 lub więcej księży, ks. Prefekt przewodniczy nabożeństwu, odmawiając z dziećmi stosowne modlitwy i intonując pieśni, a Mszę św. odprawia inny kapłan. Jeżeli zaś w parafji zostaje jeden kapłan, to wówczas powinien korzystając z uprawnienia (vide approbata str. 3 p. 2) binować Mszę św., nabożeństwu zaś dzieci przewodniczy osoba uproszona, najlepiej ktoś z nauczycielstwa.

2. Jako książkę do nabożeństwa dla dziatwy szkół powszechnych polecam „Nasze Modlitwy“ Ks. Bielawskiego (Gniezno). Młodzież szkół średnich należy wprowadzać do skarbów liturgji korzystając z „Życia Chrześcjanina“ Ks. Thulie (Lwów) lub „Mszał Rzymski“ O. Lefebre Benedyktyna.

3. Od początku roku szkolnego IMKsięża Proboszczowie i Ks. Prefekci zechcą w porozumieniu z pp. nauczycielstwem uczącem śpiewu ustalić program nauki śpiewu kościelnego tak, żeby dziatwa szkolna (zarówno szkół powszechnych jak i średnich) znała pieśni religijne i śpiewała je w czasie nabożeństw. Produkcje specjalnych chórów, solowe, a tembardziej orkiestralne mogą być dopuszczane bardzo rzadko i o tyle tylko, o ile na to pozwala Prawo Kościelne.

4. Uczniowie starszych oddziałów szkół powszechnych i całego gimnazjum powinni umieć służyć do Mszy świętej. Do służenia należy ustalić kolejkę na cały rok, poczynając od najstarszych.

Ks. Witold Iwicki
Wizytator diecezjalny nauki Religji.

Pińsk, dn. 9 września 1932
L. 176.

Z Kancelarji Kurjalnej.

8) Okólnik

Do WW-nych IM. Księży Proboszczów Diecezji.

Kurja Biskupia otrzymała od Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi poniższej treści pismo (z d. 13 b. m.), które poleca uwadze WW-nych IM. Księży Proboszczów, prosząc Ich zarazem o śpieszne spełnienie prośby T-wa.

„Ponieważ przy ogólnym spisie ludności b. r. ze względów oszczędnościowych nie został przeprowadzony odrębny spis ociemniałych, Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi znajduje się często w trudnej sytuacji przy orjentowaniu się w adresach niewidomych dzieci w Polsce.

Mając zaś pewną (około 80) ilość wolnych miejsc w Zakładzie, Towarzystwo w Laskach pod Warszawą prosi Wielebne Duchowieństwo o przyjście z pomocą w umieszczeniu w nim dzieci.

Zachodzą często wypadki, że rodzice, kierując się nieroztropną miłością ku swym dzieciom kalekom, i nie zdając sobie sprawy z krzywdy, jaką im wyrządzają, pozbawiając je fachowej opieki i nauki, zajmują stanowisko nieprzychylne do propozycji umieszczenia ich w Zakładzie.

Z drugiej zaś strony samorządy, nie kładąc odpowiedniego nacisku na opiekę społeczną nad tą kategorją kalek, ograniczają swoją ingerencję w tej sprawie do roli informatora.

Utrudniona więc orjentacja w adresach ociemniałych dzieci, zwłaszcza w wieku przedszkolnym, których statystyki nie prowadzimy zupełnie, oraz sprzeciwy rodziny, wynikające z braku należytego zrozumienia sprawy, wytwarzają bardzo trudną i smutną sytuację.

Na 4000 ociemniałych dzieci kształci się około 300; pozostali pozostawieni są własnemu losowi i nędzy moralnej i materjalnej.

Towarzystwo przeto zwraca się za pośrednictwem Kurji Biskupiej do WW-nych IM. Księży Proboszczów z prośbą o jaknajśpieszniejsze poinformowanie T-wa (pod adresem: Warszawa, ul. Wolność, 4) o wszystkich dzieciach ociemniałych, począwszy od lat 3 do 15, znajdujących się w Ich parafjach, oraz o pośredniczenie we wzajemnem porozumieniu T-wa z rodzinami ociemniałych dzieci".

Ks. H. Humnicki
Kanonik, Kanclerz Kurji.

Pińsk, d. 18 Sierpnia 1932 r.
L. 2410/32.

9) Okólnik.

Do WW-nych I. M. Księży Proboszczów Diecezji.

Izba Skarbowa w Brześciu n/B. odniosła się do Kurji Biskupiej z prośbą o zwrócenie uwagi WW-nych IM. Księży Proboszczów na ogłoszony w Dzienniku Ustaw z r. 1926, poz. 123, przepis Ministra Skarbu z d. 20/XI 1926 r. o kasowaniu znaczków stemplowych na wyciągach metrykalnych i zaświadczeniach, wymagający, aby znaczki te były kasowane nie w sposób dowolny (np. przekreśleniem lub napisaniem daty), lecz *pieczęcią urzędową*. WW-ni IM. Księża Proboszczowie raczą przeto stosować się do tego przepisu, jako obowiązującego w Państwie.

Ks. H. Humnicki
Kanonik, Kanclerz Kurji

Pińsk, d. 6 Września 1932 r.
L. 91/32.

Kanonik Ks. H. Humnicki
Kanclerz Kurji Biskupiej.

Drukarnia Diecezjalna w Pińsku, ul. Kościuszki 46.